



Pedagogisch beleid

Beleidsdocument Delftse peuterspeelscholen

Inhoud

1. Voorwoord	pagina 3
2. Algemeen	pagina 4
3. Missie en visie	pagina 4
4. Uitgangpunten	pagina 5
5. Pedagogische doelen	pagina 5
6. Ontwikkelingsgericht werken en VE	pagina 8
7. Ouders/verzorgers	pagina 12
8. Voeding en verzorging van de kinderen	pagina 13
9. De inrichting van binnen- en buitenruimten	pagina 13
10. Signalen van zorg en risico rond de ontwikkeling	pagina 14
11. De medewerkers	pagina 15
Bijlage 1. Berekening uren aanbod VE voor kinderen met een doelgroep indicatie	pagina 18
Bijlage 2. Samenwerking met andere organisaties	pagina 20

VOORWOORD

Delft, augustus 2024

Het Pedagogisch beleidsdocument is gemaakt om éénduidigheid en structuur in het pedagogisch beleid van onze organisatie te waarborgen. In dit pedagogisch beleid zijn de wettelijke eisen uit de Wet kinderopvang en de uitvoering van de wet in het 'Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk' uitgewerkt in concrete en geactualiseerde afspraken.

Met ingang van 1 januari 2022 is de norm voor inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach verhoogd. Hoe dat vorm krijgt is beschreven in het coachingsplan.

Wij streven ernaar om elke peuter een fijne plek te bieden waar hij geniet van het spelen op een voorschool en waar hij zich volop ontwikkelt en daarna goed voorbereid naar de basisschool gaat.

Graag willen wij met elke ouder een gelijkwaardig partnerschap in de opvoeding aangaan waarbij de ouders vol vertrouwen hun peuter naar de voorschool brengen. Daarnaast willen wij samen met de ouders hun kind optimale ontwikkelingskansen bieden en voorbereiden op de basisschool.

Ook willen wij elke medewerker inspireren en ondersteunen om samen met collega's een veilige en uitdagende omgeving te bieden waar peuters en zichzelf zich prettig voelen en kunnen werken aan de ontwikkelingskansen voor peuters en zichzelf.

Wij wensen u veel leesplezier.

Mariënel de Boer, pedagogisch beleidsmedewerker/coach
Rosemarie Herrmann, directeur/voorzitter

2. ALGEMEEN

Delftse peuterspeelscholen heeft 10 locaties met 11 voorscholen verdeeld over alle wijken in Delft. Het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling van het kind staat centraal op de voorschool.

Alle voorscholen van Delftse peuterspeelscholen werken conform de wet- en regelgeving en beschikken over een gebruiksvergunning en staan geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). De GGD en de Onderwijsinspectie zijn belast met het externe toezicht op de uitvoering van de Wet Kinderopvang. Delftse peuterspeelscholen heeft een klachtenreglement en een privacyreglement. Deze liggen ter inzage op iedere locatie en staan op onze website. Ouders ontvangen bij plaatsing een document met praktische informatie over de werkwijze in de groep. De voorscholen beschikken over een digitale groepsmap met procedures en bijbehorende werkinstructies. Daarnaast hanteert de organisatie een opleidingsbeleid, ouderbeleid en een veiligheids- en gezondheidsbeleid. Het pedagogisch beleid, de procedures en de werkinstructies geven handvatten in het dagelijks werk en worden met regelmaat besproken in de werkbesprekingen en het voorschoolcoördinatoren overleg. Het zijn geen statische documenten, regelmatig worden de documenten geëvalueerd en aangepast aan vernieuwde inzichten of wijzingen in wet- en regelgeving.

Al onze locaties zijn voorscholen waar wordt gewerkt met de voorschoolmethodiek Piramide en het kindvolgsysteem KIIJK! In doorgaande lijn zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met basisscholen. Onze werkwijze voorschoolse educatie staat beschreven in de procedure Werkwijze voorschoolse educatie.

Op de voorscholen wordt gewerkt met vaste groepen met een aanbod van minimaal 10 uur per week. Kinderen met een doelgroep indicatie ontvangen vanaf de leeftijd van 3 jr.+1 ½ mnd. oud een aanbod voor 5 dagdelen per week. Zo kunnen kinderen vanaf de dag dat ze tweeënehalf jaar oud worden in anderhalf jaar tenminste 960 uur voorschoolse educatie ontvangen (zie bijlage 1)

3. MISSIE EN VISIE

Op de locaties van Delftse peuterspeelscholen worden kinderen ontvangen door professionele pm'ers in een rijke speelleeromgeving.

In denken en handelen is Delftse peuterspeelscholen gemotiveerd om peuters spelenderwijs leerervaringen te laten opdoen die de ontwikkeling stimuleren.

Onze voorscholen bieden een plek waar peuters in een vertrouwde en veilige omgeving ontdekkingen kunnen doen, elkaar ontmoeten en met elkaar spelen. Door het aanbieden van beredeneert spel in de naaste zone van de ontwikkeling, stimuleren onze pedagogisch medewerkers de groei van het individuele kind op de voorschool. Ieder kind wordt gezien als een uniek persoon, dat zich ontwikkelt in zijn eigen tempo. Met het opbrengstgerichte speelleer-programma willen wij de voorschoolse vaardigheden van kinderen laten groeien, om hen een goede start te laten maken op het basisonderwijs.

4. UITGANGSPUNTEN

Delftse Peuterspeelscholen hanteert de volgende uitgangspunten:

- *Ieder kind is uniek*
- *Kinderen leren van elkaar en ontwikkelen zich met elkaar*
- *Het kind en zijn/haar welbevinden en ontwikkeling staan centraal*
- *Samenspraak met de ouders/verzorgers is belangrijk*
- *Het VE-traject is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en pedagogisch medewerkers*

Wij streven naar een voor ouders en peuters vertrouwde en veilige opvangsituatie en een verbreding van het opvoedmilieu voor peuters. In deze omgeving voelen peuters zich spelenderwijs gestimuleerd om stappen te zetten in hun ontwikkeling tot zelfstandige, sociale en weerbare leden van de samenleving. Daarbij wordt zowel recht gedaan aan de individuele aanleg en mogelijkheden van de peuters als aan het samenzijn in de groep.

Wij richten ons op de brede ontwikkeling van het kind waarbij we extra aandacht besteden aan de spraak-taalontwikkeling.

Hiermee willen we een bijdrage leveren aan een goede start op de basisschool. Inzet en betrokkenheid van volwassenen (pedagogisch medewerkers, ouders en leerkrachten) zijn hierbij uitermate belangrijk.

Indien nodig kunnen pedagogisch medewerkers de ouders bij de opvoeding ondersteunen of doorverwijzen als daar aanleiding toe is. Ook hebben de voorscholen een belangrijke taak in het vroegtijdig signaleren en voorkomen van ontwikkelingsachterstanden.

5. PEDAGOGISCHE DOELEN

De pedagogisch basisdoelen zijn ontleend aan de Wet kinderopvang en de uitwerking daarvan in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. In dit beleid hebben we de doelen concreet beschreven en deze vormen de basis voor het dagelijks werk. Wij dragen zorg voor:

- een sensitieve en responsieve manier van omgang, respect voor de autonomie, grenzen stellen en structuur bieden
- spelenderwijs uitdagen van de ontwikkeling van motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden, zodat kinderen steeds zelfstandiger kunnen functioneren;
- begeleiding in interacties, waarbij spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden;
- het stimuleren om op een open manier kennis te maken met algemeen aanvaarde waarden en normen, met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Een sensitieve en responsieve manier van omgang, respect voor de autonomie, grenzen stellen en structuur bieden

Peuters moeten kunnen spelen in een veilige en vertrouwde omgeving. Deze randvoorwaarden worden grotendeels bepaald door de pedagogisch medewerkers, de ruimte waarin de groep zich

bevindt en het contact met de andere peuters. Wie zich onveilig voelt, zal zich niet gemakkelijk openstellen voor het aanleren van nieuwe vaardigheden.

- De relatie met de pedagogisch medewerker; zij moeten sensitief zijn en wensen, gedachten en emoties van peuters benoemen en adequaat naar handelen. Peuters communiceren met hun lichaam – non-verbaal – en door te praten. Een veilige omgeving betekent dat de pedagogisch medewerker de lichaamstaal en de gesproken taal van de peuter ziet, verwoord en begrijpt en hier adequaat op reageert. Zij is in staat om de gemoedstoestand van peuters in allerlei situaties goed te ‘lezen’ om deze gevoelens te kunnen benoemen. Bijvoorbeeld bij een startende peuter die halverwege de ochtend richting de deur wijst en beteuterd kijkt, kunnen inleven en benoemen wat de peuter verdrietig maakt ‘mama is naar huis’ ‘ik zie dat je verdrietig bent, dat mag’, ‘mama komt jou straks weer ophalen’ en aan te voelen of de peuter behoeften heeft aan nabijheid van de pedagogisch medewerker en/of afleiding. Bij de jonge peuters ligt het accent op individuele gevoelens, bij de iets oudere peuters gaat het vaker om gedeelde gevoelens van verschillende peuters in de groep.
- De inrichting van de groep en het dagprogramma; een goede inrichting van de ruimten en een evenwichtig dagritme reguleert het gedrag. Een duidelijk dagprogramma zorgt voor voorspelbaarheid en het ondersteunen van gewenst gedrag. Wij bieden een evenwichtig dagprogramma met een duidelijke structuur voor de peuters en maken het dagprogramma visueel met dagritmekaarten en rituelen (liedjes). Bij de inrichting zorgen we voor diverse materialen (waarmee het kind zich kan identificeren) en uitdagende spelhoeken, waarbij de hoeken goed op elkaar worden afgestemd. Bepaalde materialen roepen bepaald spel op. In de bouwhoek wordt gebouwd en vallen regelmatig blokken, in de leeshoek wordt rustig een boekje bekeken. Peuters leren wat ze waar mogen doen en lopen elkaar niet in de weg, de indeling van de hoeken met rustig en druk spel zijn goed over de ruimte verdeeld. Er is voldoende materiaal waarmee de peuters naast elkaar kunnen spelen. De peuters kunnen veel materiaal zelf pakken en opruimen. Dan is er ruimte voor hun autonomie en krijgt hun spontane zelfregulering een kans. Zij worden begeleidt om voorzichtig en zorgvuldig om te gaan met het speelgoed en met het helpen met opruimen. Zie verder hoofdstuk 10 Inrichting van binnen en buitenruimten.
- De relatie met andere kinderen; kinderen zijn vanaf heel jonge leeftijd in elkaar geïnteresseerd. Ze proberen contact met elkaar te maken en te communiceren. Vertrouwdheid tussen peuters ontstaat door regelmatig in elkaars nabijheid te spelen. Twee uitgangspunten vinden wij belangrijk:
 - Eén vaste groep van peuters tussen de 2-4 jaar.
De peuters komen op dezelfde dagen in de groep, als kinderen elkaar vaker tegen komen, leren ze elkaar kennen en wordt het gemakkelijker om samen te spelen. Gevoelens van vriendschap ontstaan als ze fijn met iemand kunnen spelen, ongeveer dezelfde activiteiten leuk vinden en qua ontwikkelingsniveau niet te ver uiteen liggen. De peutergroepen bestaan uit 16 peuters en twee vaste pedagogisch medewerkers.
 - Een goede communicatie tussen de kinderen.
De pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zich veilig te voelen bij elkaar. Dit betekent dat pedagogisch medewerkers kinderen helpen en begeleiden om elkaar te begrijpen en samen te spelen. Daarbij ook veel uitleggen en benoemen. Voor peuters die het Nederlands niet spreken kan een groep overweldigend zijn. De pedagogisch medewerkers geven extra steun aan nieuwe peuters die nog weinig kunnen praten in hun contact met de anderen.

Spelenderwijs ontwikkelen

De kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling teneinde de peuters in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving (zie hoofdstuk 6 Ontwikkelingsgericht werken en VE).

De spelmaterialen en activiteiten die worden aangeboden bieden de peuter uitdaging en de mogelijkheid om succeservaringen op te doen.

De kinderen worden gestimuleerd om mee te doen aan activiteiten in hun eigen tempo en op hun eigen niveau. Als een kind niet mee wil doen aan een activiteit dan wordt het niet gedwongen. Vaak blijkt dan dat het kind na verloop van tijd vanzelf mee gaat doen.

In het dagritme worden kansen gezien en benut bijvoorbeeld om te praten over gevoelens; een peuter is gevallen en heeft bloed en is verdrietig, een peuter is boos omdat hij niet mee mag doen. Praten met peuters over hun gevoelens en die van anderen leidt ertoe dat peuters die emoties ook beter leren snappen. De begrippen die ze in die gesprekjes leren (boos, verdrietig, blij, bang enzovoort) maken ze niet alleen bewust van hun eigen gevoelens en verlangens, maar ook die van anderen.

Het zijn kansrijke momenten om peuterboekjes te lezen over deze gevoelens.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, om de kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden

De pedagogisch medewerkers benaderen de kinderen op positieve wijze. Ze stimuleren het gewenste gedrag door het geven van complimenten en het benadrukken van wat het kind al kan. Negatief gedrag wordt zoveel mogelijk genegeerd en als het eens nodig is om ongewenst gedrag te corrigeren, dan wordt het ongewenste gedrag besproken en niet het kind zelf.

Omdat peuters vaak nog niet hebben ervaren wat samenspelen is en zij de wereld om zich heen nog heel egocentrisch bekijken, zijn er veel kleine conflicten. Bij gedrag wat niet genegeerd kan en mag worden, zoals elkaar pijn doen en plagen grijpen de pedagogisch medewerkers direct in. Geduldig en vriendelijk leggen zij uit waarom iets niet mag en ondersteunen dit door het gewenste gedrag te laten zien. Bij voortdurende herhaling of extreem gedrag, halen zij de peuter uit de storende situatie, leiden de peuter af met ander spel of zetten zij de peuter kortdurend apart binnen de ruimte op een stoeltje. Dit wordt de time-in genoemd. De peuter krijgt zo de gelegenheid om even na te denken over datgene wat zich zojuist heeft voorgedaan en wat niet geaccepteerd wordt. Kort hierna en als de rust is teruggekeerd, zal de pm'er de peuter uitnodigen om weer deel te nemen aan het spelen. Wanneer de peuter wordt opgehaald, vertellen de pedagogisch medewerkers aan de ouders over dit gedrag en hoe zij hiermee zijn omgegaan. De peuter leert een sociale houding aan te nemen die overeenkomt met leeftijd en ontwikkelingsniveau. Zo zal het kind dat bijvoorbeeld van een ander kind een duw krijgt, voorgedaan worden dat het zijn grens mag aangeven door "stop, hou op" te zeggen en daarbij het stop gebaar te maken. Het voorbeeld gedrag van de pedagogisch medewerker bij het ingrijpen bij conflictjes is dan ook gericht op het aanbieden van positieve alternatieven die passen bij de ontwikkeling.

Oudere peuters worden betrokken en aan hen wordt gevraagd hoe ze zelf denken dat een bepaald conflict of probleem opgelost kan worden. Naarmate peuters ouder worden, leren zij steeds meer rekening te houden met elkaar en elkaars eigendommen, leren zij elkaar als unieke peuter te respecteren en zelfstandig conflictjes op te lossen.

De sociale functie van kinderopvang

Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve deelname in de maatschappij. Peuters pakken deze sociale patronen vooral op door te ervaren en te kijken naar wat zij om zich heen zien gebeuren. Zij ordenen de wereld om zich heen en proberen de wereld stukje bij beetje te begrijpen. Juist in de eerste jaren wordt de basis gelegd voor de morele en sociale opvattingen waarop de kinderen verder bouwen. Sociale patronen worden vooral non-verbaal overgedragen, een bewuste houding als voorbeeld functie van de pedagogisch medewerker in deze overdracht is dan ook essentieel. Veel peuters komen voor het eerst in aanraking met een tweede milieu buiten het gezin op de voorschool. De voorschool biedt een duidelijk klimaat waarin voor wordt gedaan hoe we met elkaar en de omgeving omgaan. Er is een positief klimaat waarin verschillen er mogen zijn en peuters leren om te gaan met regels en grenzen. Bijvoorbeeld we zitten aan tafel tijdens het eten en drinken, we leren de peuters om even te wachten en gezamenlijk te starten met eten, het weggooien van afval in de prullenbak. De pedagogisch medewerkers moedigen interactie tussen groepsgenootjes aan. Zij helpen de kinderen contact met elkaar te maken. Zie bieden spel aan en zetten kansrijke momenten in om te komen tot overleg, afstemmen, elkaar helpen en emoties te herkennen.

6. ONTWIKKELINGSGERICHT WERKEN EN VE

De pedagogisch medewerker gaat kindvolgend en systematisch te werk. In het aanbod ligt de nadruk op spel en exploratie, met veel mogelijkheden voor interactie. Daarbij zoekt de pedagogisch medewerker samenwerking en afstemming met ouders en eventuele andere partijen. Zo wordt een doorgaande lijn in het pedagogisch handelen en de ontwikkeling van het kind gecreëerd.

Delftse peuterspeelscholen werkt met het voorschool programma van Piramide. Het spelenderwijs stimuleren van de brede ontwikkeling en stimuleren van vaardigheden die kinderen helpen bij een goede start op de basisschool staan centraal in dit programma. Piramide is een VVE methode voor kinderen in de leeftijd van 0-7 jaar en biedt mede een vroegschool programma voor de onderbouw op de basisschool. De kinderen wordt zo een doorgaande lijn geboden. Met de basisscholen waar niet wordt gewerkt met Piramide, wordt gekeken naar de overeenkomsten op didactisch en pedagogisch gebied.

Om nog beter aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van ieder kind werken we met het kindvolgsysteem KIIJK!. Dat levert een goed beeld op bij wat de volgende stap in de ontwikkeling is van iedere peuter en de groep. Op de meeste basisscholen waarmee Delftse peuterspeelscholen samenwerkt wordt ook gewerkt met KIIJK!. Het in kaart brengen van de ontwikkelbehoefte van een kind is ondersteunend bij het eventueel kunnen aansluiten op samenwerking met derden, bijvoorbeeld als een peuter onder behandeling is van een logopedist/fysiotherapeut.

Het VE-traject is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en pedagogisch medewerkers. De betrokkenheid van ouders bij het programma en het thuis stimuleren van de (taal)ontwikkeling vergroot het effect van het VE-programma. De pedagogisch medewerkers geven ouders hiervoor handvatten en mondelinge informatie tijdens de spelinloop, bij het ophalen, bij oudergesprekken en tijdens de themabijeenkomsten. Daarnaast ontvangen ouders schriftelijke/digitale informatie bij ieder nieuw thema en over de woorden en begrippen die daarbij aanbod komen, de liedjes die worden gezongen, de boeken en rijmpjes die worden gelezen. Indien wenselijk krijgen de ouders een thema-tas mee naar huis waarmee zij samen met hun peuter de begrippen rondom een thema spelenderwijs kunnen oefenen.

Piramide

Piramide is een speelleermethode dat werkt met vaste projecten/thema's, waarbij de woorden in een netwerk worden aangeboden. De onderwerpen per thema sluiten goed aan bij de belevingswereld van de peuter. Per thema maken de voorscholen een digitale planning van het activiteiten aanbod en zorgen daarbij voor een passende inrichting van het lokaal in de sfeer van het thema. De 11 speelleerhoeken worden in de periode dat het thema draait, in de 4 projectstappen van Piramide ingericht en opgebouwd van oriënteren, demonstreren, verbreden tot verdiepen. Het toevoegen van materialen en speelelementen lopende het thema, zorgt ervoor dat het kind geprikkeld blijft om te ontdekken, te spelen en te groeien.

De pm'ers dagen de kinderen uit met de rijke speelleeromgeving en zorgen dat 75% van het leren uit spel daar ook plaatsvindt. De pm'ers spelen mee in de hoeken en modellen hetgeen in de betreffende hoek gedaan kan worden. De peuters worden gestimuleerd dit over te nemen of ermee verder te gaan.

KIJK!

KIJK! is een ontwikkelingsvolgsysteem waarbij op basis van dagelijkse observatie de ontwikkeling van peuters wordt gevolgd. In KIJK! zijn de basiskenmerken en de betrokkenheid van de peuters essentieel omdat deze weergeven of een peuter zich prettig en veilig voelt in de groep. Als een peuter zich veilig voelt, nieuwsgierig is naar nieuwe dingen in zijn omgeving en deze spelenderwijs en met volle aandacht wil ontdekken en ervaren, dan is de basis gelegd om te kunnen groeien in zijn ontwikkeling. Bij de jongste peuter (onder de tweeënhalf jaar) worden de basiskenmerken, betrokkenheid en zes ontwikkelingslijnen ingevuld bij de eerste observatie. Deze registratie vindt plaats tussen zes en twaalf weken na de plaatsing. De volgende registratie wordt ieder half jaar ingevuld waarbij gekeken wordt naar elf ontwikkelingslijnen.

KIJK! ontwikkelingslijnen onderverdeeld in vier ontwikkelingsdomeinen:

Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de peuterperiode ontdekt de peuter zijn eigen 'ik'. Hij noemt zijn naam als hij over zichzelf praat en zo rond het derde jaar noemt hij zichzelf 'ik'. De eigen wil wordt steeds sterker. Hij ontdekt dat hij zelf invloed kan uitoefenen op zijn omgeving. Steeds vaker zal hij proberen zijn eigen wil door te zetten. Een peuter wil zelf invloed kunnen uitoefenen op zijn omgeving (autonomie), het aanbieden van keuzes is belangrijk voor de peuter. Een peuter wil ook graag dingen zelf doen en leert om te gaan met grenzen en regels. Peuters leren kleine opdrachtjes uit te voeren en zijn ook trots als ze iets kunnen. Ze leren zelfstandig te eten, de mogelijkheden van spelmateriaal te ontdekken, zindelijk te worden en wat wordt verwacht in een bepaalde situatie. Bijvoorbeeld bij het fruit eten zingen we eerst een liedje en dan gaan we eten.

De jongste peuters spelen naast elkaar en krijgen steeds meer belangstelling voor wat een ander kind doet. De oudere peuter krijgt steeds meer interesse voor anderen, hij gaat emoties van anderen herkennen en maakt steeds beter een onderscheid tussen zichzelf en de ander vooral op basis van uiterlijke kenmerken. Hij wordt aardiger voor andere peuters en laat zich door hun spel inspireren. Je ziet de peuters steeds meer in elkaars nabijheid spelen en soms fantasie- of rollenspel samenspelen, waarbij ze gedrag van een volwassene imiteren, zoals koken of een rol aannemen 'ik ben de papa'. De peuters leren ook steeds beter hun gevoelens te herkennen en te benoemen. Het oplossen van conflictjes bij botsingen lukt meestal nog niet zelfstandig. Ze hebben daar de ondersteuning van de volwassenen bij nodig. Ze kunnen zelf goed meedenken over mogelijke oplossingen. Zeker als in spelsituaties wordt geoefend om na te denken over mogelijke gevolgen van een handeling.

De peuter leert steeds beter zijn eigen behoeften even uit te stellen zoals op de beurt wachten. Ook kan hij zelfstandig een taakje of opdracht overzien en uitvoeren (zoals een puzzel pakken, maken en opruimen). Zo wordt er in de voorschool ook al volop gewerkt aan de zelfredzaamheid en de executieve functies (het reguleren van impulsen, eerdere ervaringen gebruiken bij het uitvoeren van taakjes of oplossen van problemen). Ondersteunend aan het leren is de structuur van de dag waarbij de overgangen worden gemarkeerd met liedjes uit het thema Welkom. Kinderen leren de liedjes kennen en gaan zo herkennen wat van hen verwacht wordt, waardoor zij kunnen meedoen en onderdeel kunnen zijn van de groep. Dat biedt houvast en veiligheid.

Taal:

Een rijk taalaanbod is erg belangrijk voor een kind. Een kind dat na de geboorte aan zijn lot wordt overgelaten leert wel uit zichzelf lopen, maar niet praten (citaat uit het pedagogisch curriculum van F. Kuiken). Een kind heeft niet alleen veel taalaanbod nodig, het moet ook rijk en kwalitatief goed aanbod zijn wat aansluit bij de volgende stap in de ontwikkeling van het kind. Het is ook belangrijk dat het kind feedback krijgt op wat het zegt. Op een positieve bevestigende manier. Als de peuter wijst naar de auto en zegt 'auto, mij', zorgt de pedagogisch medewerker dat zij goede taalfeedback geeft op het taalniveau net iets boven het niveau van het kind 'de auto is van jou'. Ook bij de taalontwikkeling maken we gebruik van de mijlpalen van het ontwikkelingsvolgsysteem KIKK!

Op de voorscholen komen veel peuters die Nederlands als tweede of derde taal spreken of gaan leren spreken. Op de voorscholen werken we met de VVE methode Piramide om een gestructureerd taalaanbod te creëren. De peuters krijgen per thema een netwerk van woordbegrippen aangeboden. Als peuters op de voorschool komen en nog (bijna) niet in aanraking zijn geweest met de Nederlands taal dan zorgen wij voor veel ondersteuning met gebaren en concrete voorwerpen. De pm'ers krijgen per thema een tiental gebaren aangereikt die zij kunnen inzetten bij het taalaanbod en de themabegrippen. Een interne medewerker heeft zich geschoold in gebarentaal en kan haar collega's met gebarenfilmpjes en gebarenplaatjes hierin oefenen. De gebarenplaatjes zijn ook zichtbaar in de groepen voor de peuters.

Delftse peuterspeelscholen gaat mee in het inzicht dat het erkennen van andere talen en culturen een belangrijk onderdeel is van het welbevinden van een kind en wil gebruik maken van de waarde van de moedertaal. Ouderbetrokkenheid op dit gebied is daarom ook essentieel. De kinderen kunnen worden ondersteund door woorden in hun moedertaal te benoemen en samen, ouder-kind-pm'er het Nederlandse woord hieraan te koppelen. Wij vragen aan ouders om de basis- en themawoorden ook thuis te oefenen in hun moedertaal en indien mogelijk in het Nederlands. Hiervoor krijgen alle kinderen een thema-woordkaart mee naar huis.

In de groep wordt veel aandacht besteed aan de ontluikende geletterdheid met boeken en pictogrammen zoals de dagritme kaarten, de afbeeldingen van de themawoorden en de foto's op de bakken van het speelgoed, veelal i.c.m. de woorden. Door veel voor te lezen horen de peuters veel nieuwe woorden bij zaken die ze in hun dagelijks leven niet vaak tegenkomen. Kinderen komen bijvoorbeeld een giraffe vaker tegen in een boekje dan in het echt. Het belangrijkste is dat peuters al vroeg plezier beleven aan boeken; het herkennen van emoties en ervaringen, beleven van nieuwe ervaringen, ontdekken van andere werelden. Zij ontdekken dat letters worden gebruikt om een woord te maken.

Rekenen

Peuters ontdekken graag, ze willen de wereld om zich heen begrijpen. Jonge kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen alles om zich heen zien, voelen en ontdekken.

De peuters doen spontaan leerervaringen op in hun denkontwikkeling in het dagelijks spel. Een blik op spelende peuters in de huishoek laat zien dat ze graag ordenen en meten. Ze ordenen de kopjes

bij de schoteltjes, als ze interesse krijgen in de kleuren ook op kleur, ze meten of een jurk bij de grote of de kleine pop past. De tassen liggen hoog in de kast of laag in een la. Ze vinden iets veel of weinig. Bij het fruit eten worden spontaan diverse begrippen ervaren als veel/weinig (er liggen veel stukjes appel op het bord of er zijn nog weinig appels), de beker is vol of leeg, de waterkan is zwaar of licht. Ze zien dat ze dezelfde kleur of een andere kleur beker hebben dan een andere peuter. Ze tellen de bekers of de appels. In het dagritme ervaren ze wat ze voor- en na het buiten spelen gaan doen (inzicht in oorzaak en gevolg relaties in tijd). Ze combineren eigenschappen van voorwerpen met handelingen: een auto rijdt, een vliegtuig vliegt, een boot vaart. Zo leggen ze diverse relaties in hun denkontwikkeling en komen in de fase dat ze ook graag alles willen begrijpen en 'waarom' vragen stellen.

Motoriek

Peuters hebben de ruimte en uitdaging nodig om hun omgeving te ontdekken en hun motoriek en zintuigen te ontwikkelen. Het ontdekken van de omgeving gebeurt door bewegen, voelen, zien, ruiken, horen en proeven. Stimuleren van beweging is van belang voor een goede motorische en zintuigelijke ontwikkeling. De motorische ontwikkeling verloopt volgens een vast patroon (rijping) dat betekent dat alle (gezonde) kinderen tussen nul en vier jaar dus eenzelfde ontwikkeling doormaken, met dezelfde mijlpalen. Wij hanteren de mijlpalen uit het ontwikkelingsvolgsysteem KIJK!. De omgeving van de voorschool is uitdagend en uitnodigend ingericht. De belangrijkste criteria voor de inrichting van de fysieke omgeving zijn daarin meegenomen: veiligheid, uitdaging, variatie en aansluiting bij de volgende stap in de ontwikkeling (zie hoofdstuk 9. Inrichting van de binnen- en buiten ruimten).

Op de voorschool is ook voldoende aanbod in creatieve activiteiten zoals tekenen, verven, zingen en muziek maken, peutergym en peuterdans.

Groepsplan

De brede ontwikkeling van elk kind persoonlijk wordt nauwlettend gevolgd door de mentor-pm'er, die ook de KIJK!registratie verzorgt en de persoonlijke ontwikkeldoelen van de peuter opstelt. De individuele ontwikkelingsdoelen worden opgenomen in het groepsplan van de voorschool.

Het groepsplan biedt een overzicht van aanwijzingen bij de ontwikkeling van een groep kinderen. Doel van het plan is kunnen aansluiten op de ontwikkelbehoeften van alle kinderen met een speelleeraanbod. Het groepsplan is als volgt gedifferentieerd: de basisgroep van oudste en jongste peuters (peuters laten voldoende groei zien bij het reguliere aanbod), tutor peuters (peuters die extra ondersteuning aangeboden krijgen en pientere peuters die verrijkingsaanbod krijgen); de wenpeuters (het wennen van de peuter op de voorschool, gericht op de basiskenmerken en betrokkenheid), de 5 dagdelen peuters (peuters die dagelijks naar de voorschool komen en meer verbreding- en verdiepingsaanbod krijgen). Het groepsplan gaat uit van de hele groep en maakt het mogelijk te reageren op signalen die kinderen afgeven. Het kijkt naar wat kinderen nodig hebben en vertaalt KIJK! gegevens naar handelings- en opbrengstgericht werken.

Een individueel handelingsplan of plan van aanpak wordt indien aan de orde, naast het groepsplan gehanteerd. Het plan van aanpak wordt opgesteld als de individuele ontwikkelingsbehoeften van een peuter meer zorg en aandacht nodig heeft en er hulpvragen ontstaan voor welke het groepsplan niet genoeg ruimte biedt (Zie H. 10 Signalering van zorg en risico rond de ontwikkeling)

Mentorschap

Iedere peuter heeft vanaf het intakegesprek een vaste pedagogisch medewerker als mentor die het contact met de ouders onderhoudt. De pm'er stelt de ouders op de hoogte van het mentorschap. De mentor is verantwoordelijk voor de KIJK! observatie en registratie van de ontwikkeling, het plannen en evalueren van de persoonlijke doelen en het voeren van halfjaarlijkse ontwikkelingsvolggesprekken met de ouders van de peuter. Tijdens de ontwikkelingsvolggesprekken met ouders wordt informatie uitgewisseld over het gedrag en de ontwikkeling van de peuter in de groep en thuis en worden zo nodig afspraken gemaakt hoe zij in samenwerking met elkaar de peuter ondersteunen of verrijken op specifieke ontwikkelingsgebieden en/of het gedrag. Aan het einde van de plaatsing worden ouders uitgenodigd door de mentor voor een eindgesprek waarin de overdracht met de basisschool wordt besproken. De mentor draagt vervolgens zorg voor de overdracht naar de basisschool.

7. DE OUDERS/VERZORGERS

Om het kind optimale kansen te bieden zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen hechten wij veel waarde aan samenwerking met de ouders. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers en ouders het eens zijn over basale waarden en normen en de pedagogische aanpak. Door dagelijks contact en overleg willen we wederzijds vertrouwen bieden. Delftse peuterspeelscholen kent ook een Ouderbeleid waarin de samenwerking met ouders wordt beschreven.

Ouders ontvangen voorafgaand aan de plaatsing een informatiefolder van de voorschool waar het kind geplaatst is met informatie over de bereikbaarheid, de breng- en haaltijden, oudercontact etc. De investering in de relatie met ouders begint al bij de inschrijving, kennismaking en het intakemoment. Voordat een peuter op de voorschool start, voeren de ouders en pedagogisch medewerkers een intakegesprek. In dit gesprek wordt de werkwijze van de voorschool toegelicht en worden verwachtingen over en weer aangegeven. Wensen kunnen worden besproken en er worden met elkaar afspraken gemaakt. Tijdens het intake gesprek ontvangt de ouder nog een overzicht van praktische informatie bij plaatsing.

Kinderen die voor het eerst op de voorschool komen hebben even tijd nodig om te wennen. De pedagogisch medewerkers overleggen met ouders wat de beste aanpak is. Tijdens de wenperiode is het belangrijk dat ouders beschikbaar zijn om hun peuter eventueel eerder op te halen. Een kind kan pas van de voorschool genieten als het zich veilig en vertrouwd voelt.

De dagelijkse gesprekken tussen ouders en pedagogisch medewerkers vinden plaats bij het brengen en halen. Ouders vertellen hoe het gaat met hun kind en melden eventuele bijzonderheden. Soms is het wenselijk om wat uitgebreider met elkaar te spreken. Dan wordt een afspraak gepland. Dit kan op verzoek van de ouders maar ook op verzoek van de pedagogisch medewerkers.

De betrokkenheid van ouders bij het VE-programma en het thuis stimuleren van de (spraak-taal) ontwikkeling vergroot het effect van het VE-programma. Ouders krijgen van de pedagogisch medewerkers regelmatig informatie over het thema waaraan op de voorschool gewerkt wordt. Deze informatie bevat ook handvatten hoe er thuis een vervolg aan de activiteiten gegeven kan worden. Regelmatig wordt er door de voorschool een ouderbijeenkomst aangeboden. Hierbij komen diverse thema's aanbod (zie ouderwerkplan van de locatie) en de ouders worden ook wekelijks op de hoogte

gehouden via de Konnect-app over de activiteiten in de voorschool. Wij stimuleren ouders om in gesprek te gaan met hun peuters aan de hand van het beeldmateriaal op Konnect.

Ons streven is om op alle locaties een oudercommissie in te stellen. De oudercommissie vertegenwoordigt de ouders en behartigt de belangen van de kinderen en de ouders van de voorschool zo goed mogelijk. Zij adviseren ten aanzien van kwaliteit.

Daarnaast worden alle ouders om het jaar gevraagd mee te denken middels een vragenlijst over het aanbod van de voorschool.

8. VOEDING EN VERZORGING VAN DE KINDEREN

Voeding

Op een vast moment tijdens de ochtend gaan de kinderen gezamenlijk aan tafel. Het is een rustmoment in de ochtend waarbij in een grote groep of in twee kleine groepen aan de hand van rituelen drinken en een tussendoortje worden aangeboden. Het is een kansrijk moment om gesprekjes met elkaar te voeren over gebeurtenissen in de groep. Het tussendoortje bestaat uit fruit/groente eventueel aangevuld met een crackertje of een biscuitje. Tijdens de drinkmomenten wordt water en lauw warme thee aangeboden. De voedingsmiddelen zijn op de voorschool aanwezig. Uiteraard wordt er rekening gehouden met allergieën, culturele- en geloofsovertuigingen en andere wensen van ouders.

Op de dagen dat de kinderen tot 13.30 uur komen wordt er tijdens de lunch gezamenlijk een broodmaaltijd met de kinderen genuttigd. We volgen zoveel mogelijk de richtlijnen voor gezonde voeding van peuters van het Voedingscentrum.

Verzorging en hygiëne

De verzorgingsmomenten zijn kansrijke momenten voor interactie en het stimuleren van de zelfredzaamheid. De pedagogisch medewerkers letten op hygiëne en zelfstandigheid zoals het zelf leren handen wassen na toiletbezoek en voor het eten, het schoonmaken van gezicht en handen na het eten. Zo wordt dit voor de kinderen een gewoonte. De kinderen die bezig zijn met zindelijkheidstraining worden op vaste momenten gestimuleerd om naar het toilet te gaan.

Op onze peutergroepen hanteren we de richtlijnen van het RIVM.

9. DE INRICHTING VAN DE BINNEN EN BUITENRUIMTEN

Een goed ingerichte ruimte nodigt peuters uit tot spelen, ontdekken en naast of met elkaar spelen, maar ook om even rustig alleen te kunnen spelen. Buiten is voor peuters minstens zo belangrijk als binnen. Door het inrichten van de binnen- en buitenruimtes scheppen pedagogisch medewerkers de voorwaarden voor veiligheid, welzijn en leren van de peuters. De veiligheid van de kinderen staat voorop (zie protocol veiligheidseisen materialen in de groep). De omgeving moet veilig, maar ook uitdagend en stimulerend zijn.

De inrichting van onze groepen en de aanwezige (spel)materialen zijn afgestemd op de leeftijd, de ontwikkelingsfase, de behoeften van de kinderen en op het thema dat op dat moment in de voorschool behandeld wordt. Bij ieder thema worden de inrichting en aankleding van de groep aangepast. Overal in de ruimte is het thema terug te zien, bijvoorbeeld aan de muur, op de

thematafel in de speelleeromgeving, met puzzels en boekjes en natuurlijk in de activiteiten die de kinderen doen.

De ruimten zijn zo ingericht dat materialen zoveel mogelijk binnen bereik van de kinderen zijn. Het is voor de peuter duidelijk herkenbaar voor welke activiteit een bepaalde plek is bedoeld.

Hieraan liggen twee ontwikkelingsdoelen ten grondslag: het bevorderen van zelfstandigheid en kinderen in de gelegenheid stellen keuzen te (leren) maken. De bakken met materialen zijn zoveel mogelijk voorzien van pictogrammen of foto's, zodat peuters zelfstandig materiaal kunnen pakken en opruimen. De voorscholen beschikken over spelmateriaal dat gericht is op oefenen van vaardigheden op alle ontwikkelingsgebieden.

In iedere voorschool zijn hoeken en ruimtes die speciaal geschikt zijn voor bepaalde spelactiviteiten afgestemd op de speelleermethode van Piramide namelijk de projecthoek, een boekenhoek, huishoek, bouwhoek, denkhoeke/hoek met ontwikkelingsmateriaal, digitale hoek, creatieve/atelier hoek, beweegruimte, zand-/watertafel en ontdekhoek.

De buitenruimten zijn geschikt voor diverse activiteiten zowel op initiatief van de peuters als geleid (beweging)spel door de pedagogisch medewerkers. Op de speelplaatsen komen de peuters in aanraking met elementen van de natuur uit de directe omgeving zoals bomen op en rond het speelplein, het spelen met zand en water en het voelen van de wind. We streven ernaar om op elk speelterrein ook natuurlijke materialen toe te voegen aan de buitenspeelplaats als deze er niet zijn zoals een wigwam van takken, een paadje met houtsnippers, een berg om op te klimmen en af te lopen, zodat de peuters op diverse materialen kunnen spelen. Daarnaast wordt een breed aanbod gegeven met materialen om vaardigheden in de grove en fijn motoriek te kunnen oefenen zoals fietsen op een driewieler, lopen op een loopauto of loopfiets, ballen, spelen met zand en water, ballen blazen, tekenen met krijt, verven met grote kwasten met water.

Op een aantal voorscholen kunnen we gebruik maken van de gymzaal of speellokaal van de school. Een enkele locatie is in het bezit van een zogenaamde beweegvloer. Dat zijn digitaal geprojecteerde spellen op de vloer die uitnodigen tot beweegacties.

Incidenteel maakt de voorschool een uitstapje samen met ouders buiten de locatie, bijvoorbeeld een verkeerswandeling bij het thema Verkeer of naar de kinderboerderij bij het thema Lente.

10. SIGNALLEN VAN ZORG EN RISICO ROND DE ONTWIKKELING

Als pedagogisch medewerkers signalen in de ontwikkeling en/of het gedrag van peuters observeren waarover zij zich zorgen maken, wordt dit door de mentor van het kind met de ouders besproken. Tegelijkertijd informeren de pm'ers de pedagogisch beleidsmedewerker/coach over de objectieve waarnemingen en vragen zij haar eventueel om extra te komen observeren. Dat de observatie plaatsvindt en wat er is waargenomen, wordt eveneens besproken met ouders. Een hulpmiddel bij het duiden van de signalen is de KIIK!-lijst voor gedetailleerd observeren van risicofactoren bij peuters, alsmede de werkinstructie "Signalering van zorg en risico rond de ontwikkeling" met bijbehorende Sociale Kaart van Delft.

Wanneer ouders toestemming hebben gegeven, wordt in overleg met hen de jeugdverpleegkundige van JGZ en/of de arts betrokken en geïnformeerd. Signalen van zorg en risico waarover met ouders in toenemende mate gesprekken gevoerd worden of waarvoor het inzetten van hulp nodig is, worden beschreven in een individueel handelingsplan/plan van aanpak. Om deze peuter te

ondersteunen en verder te helpen in de ontwikkeling worden in het plan de geobserveerde signalen, de doelen die we willen bereiken, de specifieke afspraken met ouders en eventuele hulpverleners bijgehouden.

Het plan wordt periodiek besproken om de voortgang op de zorg-hulpvraag van de peuter zo goed mogelijk in beeld te houden, zowel met ouders als intern met het team en de pedagogisch beleidsmedewerker/coach.

Als de voorschool de benodigde ondersteuning niet kan bieden worden de ouders verwezen naar een hulpverlenende organisatie specifiek voor het jonge kind. Bij voorkeur wordt met toestemming van ouders de Jeugd gezondheidszorg (JGZ) ingeschakeld om de ouders dan verder te begeleiden bij de zorg en het vinden van de juiste hulp. Verder zijn Integrale Vroeghulp en Delft Support net als JGZ sociale partners van onze organisatie die een uitermate belangrijke rol kunnen innemen bij het ontwikkelingsgericht adviseren en het ondersteunen en organiseren van hulp aan kind en gezin.

Bij signalen van een ontwikkelingsvoorsprong kunnen pm'ers onder andere gebruik maken van de KIJK! signaleringslijst om de vermoedelijke voorsprong op het spoor te komen en risico van onderschatting te voorkomen.

Bij signalen die kunnen duiden op kindermishandeling raadplegen we het stappenplan (afwegingskader) van de Meldcode Kindermishandeling.

11. DE MEDEWERKERS

De directeur/manager

De directeur is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken op de voorscholen. Hoofdtaken vormen het waarborgen van de optimale kwaliteit van de zorg voor de kinderen door middel van het coachen en begeleiden van de pedagogisch medewerkers en het zorgdragen voor afstemming en coördinatie van de voorscholen onderling. De-directeur levert een zodanige bijdrage aan de beleidsvorming binnen Delftse peuterspeelscholen, dat er sprake is van een optimale coördinatie, uniformiteit en herkenbaarheid van Delftse peuterspeelscholen.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach ondersteunt het pedagogisch, didactisch handelen van de teams, de individuele pedagogisch medewerkers en tutoren. Zij bezoekt met regelmaat de voorscholen, onderhoudt het contact en is betrokken bij signalen van zorg en risico rond de ontwikkeling van peuters.

Zij ontwikkelt, deelt, actualiseert en implementeert het pedagogisch beleid inhoudelijk en praktisch. Onderhoudt contacten met partners van de sociale kaart en van de doorgaande lijn.

Pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers dragen zorg voor de dagelijkse opvang en verzorging van de kinderen. Er wordt een pedagogisch klimaat gecreëerd waarin ieder kind zich veilig en vertrouwd voelt en waarin activiteiten worden aangeboden die aansluiten op de belevingswereld en de ontwikkeling van de peuter. Zij dragen zorg voor een prettige sfeer, die gericht is op het welzijn en de ontwikkeling van alle kinderen.

De pedagogisch medewerkers zetten zich actief in bij het volgen van datgene wat kinderen bezighoudt en aan te sluiten bij de naaste zone van ontwikkeling van elk kind. Zij verdiepen zich

hierin door te observeren en te documenteren en door het plannen en uitvoeren van activiteiten met behulp van het kindvolgsysteem KIIJK! en het speelleerprogramma Piramide.

De pedagogisch medewerkers leveren een belangrijke bijdrage aan de implementatie van het pedagogisch beleid, de uitvoering en het onderhoud daarvan.

De beroepshouding van de pedagogisch medewerkers wordt gekenmerkt door de volgende aspecten:

- verzorging en begeleiding van ieder kind, rekening houdend met de ontwikkeling en behoeften van de peuter, cultuur, waarden, normen en gewoonten van het kind (en ouders/verzorgers)
- geheimhouding van vertrouwelijke informatie, die zij tijdens de uitoefening van haar beroep krijgt
- uitoefening van haar beroep op basis van deskundigheid en de grenzen van het beroep kennen
- medewerking aan de verwezenlijking en ontwikkeling van het algemeen- en pedagogisch beleid van Delftse peuterspeelscholen
- bereidheid tot deelname aan deskundigheidsbevordering

In het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is beschreven hoe het 'vier-ogen principe' wordt uitgevoerd.

Het team

Dagelijks zijn twee pedagogisch medewerkers verantwoordelijk voor de werkzaamheden op de voorschool. De pedagogisch medewerkers hebben naast de reguliere opleiding ook een opleiding gevolgd specifiek gericht op het VVE-programma waarmee zij werken.

Elke team bestaat uit 3 of 4 pedagogisch medewerkers, waarvan één van hen de (HBO) taak van voorschoolcoördinator vervult.

Alle teamleden hebben dezelfde taken in de dagelijkse uitvoering van het werk op de voorschool. Met elkaar verzorgen zij een dagplanning met een rijk speelleeraanbod en -materiaal en houden zij het groepsplan met de individuele ontwikkeldoelen bij. In het dagelijks handelen en bij de breng- en haalmomenten draagt het hele team de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van de peuter en zijn ouders. Een bijzondere taak in het team is gereserveerd voor de tutor, een pm'er die tenminste 2,5 dag aanwezig is op de voorschool ter versterking van de ontwikkeling van de individuele peuter.

De tutor

De tutor is een professional die vanuit haar affiniteit met en kennis over de ontwikkeling van het jonge kind en VE peuters extra ondersteunings- en verrijksactiviteiten aanbiedt. De tutor is een functie die op al onze voorscholen een plek heeft gekregen.

Zij kan adequaat de ontwikkelingsbehoeften van individuele peuters inschatten en hen individueel of in een kleine groep begeleiden. Zij biedt (VE) activiteiten aan die aansluiten bij de interesse en behoeften van het individuele kind en sluit nauw aan bij de naaste zone van ontwikkeling van de peuter. De tutor stemt af met de collega's van het team waarin zij werkzaam is om te komen tot eenduidige wijze van begeleiden van de individuele peuter. De tutor doet dit mede door haar observatie gegevens door te spelen aan de mentor van het kind met behulp van de KIIJK!app. De tutor verzorgt ook 6 thematassen die uitgeleend worden aan ouders om samen met hun peuter te

spelen met de materialen waarmee de ontwikkeling van het kind en de ouderbetrokkenheid gestimuleerd wordt.

Werkoverleg

Op elke voorschool vindt regelmatig overleg plaats in verschillende vormen: teamleden onderling (over planning en organisatie); team en directeur (over o.a. locatie gebonden onderwerpen); team en pedagogisch beleidsmedewerker/ coach (over pedagogisch inhoudelijke zaken en de ontwikkeling van de peuter) Het werkoverleg heeft tot doel pm'ers en organisatie als geheel betrokken te houden op elkaar, op kwaliteit en op actualiteit.

Introductie nieuwe medewerkers

Delftse peuterspeelscholen hanteert een introductieplan voor nieuw personeel. Dit heeft tot doel de nieuwe medewerkers te informeren over de organisatie, de werkwijze en de manier waarop gehandeld wordt. Alle medewerkers van Delftse peuterspeelscholen beschikken over een "Verklaring omtrent gedrag" en zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang.

Deskundigheidsbevordering

De opleidingseisen van medewerkers, werkzaam in voorschool, zijn in de CAO Kinderopvang geregeld en de pedagogisch medewerkers voldoen aan de gestelde opleidingseisen. Voor de overige functies heeft Delftse peuterspeelscholen de opleidingsvereisten vastgesteld in de betreffende functiebeschrijvingen. Delftse peuterspeelscholen draagt zorg voor deskundigheidsbevordering van de medewerkers en maakt daarbij gebruik van (bij)scholing (zie Opleidingsbeleid):

1. interne cursussen
2. jaarlijkse intervisie gericht op een thema
3. voorschoolcoördinatoren en tutor overleg
4. workshops/ kennisbijeenkomsten Taalladder
5. externe activiteiten (o.a. KindVak, congres kinderopvang)
6. verplichte cursussen Kinder-EHBO en BHV
7. vakliteratuur (Kinderopvang, etc.)

Bijlage 1.

BEREKENING UREN AANBOD VE VOOR KINDEREN MET EEN DOELGROEP INDICATIE

Uitgangspunten:

- De voorscholen zijn 40 weken per jaar geopend → gemiddeld 3,33 weken per maand
- Tussen de 2 ½ jr. en 3 jr.+ 1 ½ mnd oud bezoeken de kinderen 10 uur of 10,5 uur per week de voorschool.
- Vanaf 3 jr.+ 1 ½ mnd oud komen doelgroep kinderen 20,5 uur per week.

Aanbod uren:

- tussen 2 ½ jr. en 3 jr.+ 1 ½ mnd oud: $7,5 \text{ maand} \times 3,33 \text{ weken} \times 10 \text{ uur} = 250 \text{ uur}$
of
 $7,5 \text{ maand} \times 3,33 \text{ weken} \times 10,5 \text{ uur} = 262 \text{ uur}$
- Vanaf 3 jr.+ 1 ½ mnd oud: $10,5 \text{ maand} \times 3,33 \text{ weken} \times 20,5 \text{ uur} = 717 \text{ uur}$

Totaal aanbod voor doelgroep peuters vanaf 2 ½ jr: $250 + 717 = 967 \text{ uur}$
of
 $262 + 717 = 979 \text{ uur}$

Bijlage 2.

SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES

Uit het kader van het Delftse manifest opvoeden en groeien

Bijna alle ouders maken zich weleens zorgen over het opgroeien of opvoeden van hun kind. Voor ouders die daarbij even een steuntje in de rug nodig hebben, hebben we in Delft een laagdrempelig en toegankelijk aanbod van opvoed- en opgroeiondersteuning. Deze ondersteuning is een vorm van universele preventie en is vrij toegankelijk voor alle ouders in Delft die hieraan behoefte hebben. Als ouders hun zorgen kunnen uiten op het moment dat ze (even) in de knel zitten, kunnen we mogelijk voorkomen dat problemen escaleren. Ouders krijgen advies en begeleiding, waardoor hun weerbaarheid toeneemt. Bovendien kunnen problemen die ouders ervaren waar nodig normaliseren, In Delft bieden o.a. onderstaande organisatie ondersteuning aan ouders en hun peuter:

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

JGZ speelt een grote rol in de toeleiding en verwijzing naar de voorscholen. Een vaste jeugdverpleegkundige heeft structureel overleg met de pedagogisch medewerkers van de voorschool. Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van een peuter is zij beschikbaar om hierop betrokken te worden. Zij is 2x per jaar aanwezig bij een ouder en kind activiteit georganiseerd door de voorschool. Zij kan daar ter plekke ouders te woord te staan m.b.t. vragen in de ontwikkeling en opvoeding van hun peuter. Ook verzorgt zij op verzoek een ouderbijeenkomst op de voorschool over een opvoedkundig onderwerp voor de ouders als voldoende ouders daar interesse in hebben.

De basisscholen/doorgaande lijn

Elke voorschool werkt samen met één of meerdere basisscholen om een doorgaande lijn voor de peuters te waarborgen. De doorgaande lijn heeft betrekking op het afstemmen van het pedagogisch- en didactische aanbod, de peuter-kleuter overdrachten en de oudercontacten/-bijeenkomsten (zie procedure werkwijze voorschoolse educatie). Daar waar Delftse peuterspeelscholen een plaats heeft in het gebouw van een basisschool wordt er gesproken van een Cluster en vinden er cluster-overleggen en -activiteiten plaats tussen de voorschool en de onderbouw/kleuterklassen.

DOK, Openbare bibliotheek Delft

De afdeling Taalladder verzorgt de boekencollectie bij de thema's op de voorscholen. Zij verzorgen voor vijf thema's ook tassen die uitgeleend worden aan ouders om samen met hun peuter te spelen met materialen waarbij de woordenschat van het kind wordt verrijkt. DOK medewerkers verzorgen diverse voorlees workshops aan peuters op de voorscholen waarbij ook ouders worden uitgenodigd. Kennisbijeenkomsten om de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers op het gebied van taalontwikkeling en ontluikende geletterdheid te vergroten, worden ook door DOK verzorgd. Het programma Taalvisite van DOK bestaat uit voorleesbezoeken van een vrijwilliger die 15 weken in een gezin komt om ouders te ondersteunen in het voorlezen aan hun peuter. De pm'ers melden in overleg met ouders kinderen aan die hiervoor in aanmerking komen.

Samenspel

Bij Samenspel kunnen ouders met een dreumes/peuters komen spelen onder leiding van een pedagogisch medewerker om hun kinderen ervaring op te laten doen met het spelen in een groep met andere kinderen. De ouders kunnen vragen stellen aan elkaar en aan de pedagogisch medewerker over spelen met hun kind en over opvoedkundige zaken.

Spel aan Huis

Spel aan Huis is een programma gericht op kind en gezin waar door middel van spel voornamelijk de spel- en spraaktaalontwikkeling gestimuleerd wordt. De Spel aan Huis begeleiders zijn stagiaires van agogische HBO opleidingen die gedurende 20 weken komen spelen in het gezin met de aangemelde peuter en ouder. Spel aan Huis interventies kunnen ook bruggetjes slaan van leren spelen thuis naar kunnen meespelen op de voorschool.

Homestart van Humanitas

Vrijwilligers van Homestart kunnen ongeveer een jaar lang een dagdeel in de week een gezin komen ondersteunen bij diverse hulpvragen van ouders. De ouder formuleert de vraag in samenspraak met de coördinator van Homestart. De ouders kunnen zichzelf aanmelden of de pedagogisch medewerker kan de aanmelding verzorgen bijvoorbeeld als ouders de Nederlandse taal niet voldoende beheersen.

Integrale Vroeghulp

Als er in de ontwikkeling en/of het gedrag van peuters signalen zijn die beter in kaart gebracht moeten worden, dan kan deze vraag voorgelegd worden aan het team van Integrale Vroeghulp in samenwerking met de ouders. Bij voorkeur melden de ouders zichzelf aan.

Delft Support

Als ouders aangegeven dat zij graag ondersteuning in de opvoeding willen en deze vraag te complex is voor de medewerker van de JGZ, dan kan de JGZ hen verwijzen naar Delft Support of ouders kunnen zelf contact opnemen met Delft Support.

Overig

Met toestemming van ouders kan worden samengewerkt met behandelaars van de peuter bijvoorbeeld inzake logopedie en fysiotherapie.